

ROK CZTERDZIESTY SIÓDMY

ZESZYT CZWARTY

RUCH PRAWNICZY EKONOMICZNY i SOCJOLOGICZNY

ORGAN
UNIwersytetu IM. A. MICKIEWICZA
I AKADEMII EKONOMICZNEJ
W POZNANIU

KWARTAŁ CZWARTY — 1985

WARSZAWA—POZNAN 1986
PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE

KOMITET REDAKCYJNY

Redaktorzy

Andrzej Kwilecki (zast. red. naczelnego), Anna Michalska (sekretarz redakcji), Zbigniew Radwański (red. naczelny), Stanisław Wierzchosławski

Członkowie

Wiesław Daszkiewicz, Zygmunt Dulczewski, Bohdan Gruchman, Wiktor Jaśkiewicz, Adam Łopatka, Władysław Markiewicz, Eugeniusz Najlepszy, Teresa Rabska, Klemens Ratajczak, Jacek Trojanek, Janusz Wierzbicki, Wacław Wilczyński, Marek Ziółkowski

Tłumaczenia na język angielski: Jarosław Myjak

Adres Redakcji

ud. Czerwonej Armii 90, 60-8109 Poznań, Coli. Iuridicum UAM
pokój 6, tel. 69-92-51, w. 290

Printed in Polano

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE ODDZIAŁ W POZNANIU

Wydanie pierwsze. Nakład 1030+120 egz. Ark. wyd. 30,5. Ark. druk. 23,875. Papier druk. sat. V kl. 70 g, 70X100. Oddano do składania we wrześniu 1985 r. Podpisano do druku i druk ukończono w marcu 1986 r. Zam. nr 443/128. S-9/978. Cena zł 150,—

DRUKARNIA UNIwersytetu IM. A. MICKIEWICZA W POZNANIU

SPIS TREŚCI

I. ARTYKUŁY

Andrzej Stelmachowski (UW Warszawa)	
<i>Własność rolnicza</i>	1
Walerian Pańko (USL Katowice)	
<i>Ochrona gruntów rolnych, czyli o sprzeczności interesów i ich kojarzeniu</i>	17
Aleksander Lichorowicz (UJ Kraków)	
<i>Zasada trwałości przekazania gospodarstwa rolnego następcy de lege lata i de lege ferenda</i>	33
Andrzej Zieliński (UAM Poznań)	
<i>Ochrona interesu rodziny a zmiana generacji w rolnictwie</i>	49
Roman Budzinowski (UAM Poznań)	
<i>Rodziny charakter indywidualnego gospodarstwa rolnego. Zagadnienia prawne</i>	
Jerzy Geisler (UAM Poznań)	
<i>W kwestii dziedziczenia wkładu gruntowego w rolniczej spółdzielni produkcyjnej</i>	
*	
Fełaks Siemieński (UAM Poznań)	
<i>Pozycja ustrojowa i właściwość Trybunału Konstytucyjnego</i>	87
Andrzej Gabelle (UJ Kraków)	
Mariola Ostrowska (UJ Kraków)	
<i>Prawo karne wobec narkomanii (uwagi na tle ustawy z dnia 31 I 1985 r.)</i>	111
Bożena Gronowska	
<i>Pokrzywdzony przestępstwem i jego rola w przygotowawczym postępowaniu karnym</i>	129
Maria Jeż-Ludwichowska (UMK Toruń)	
<i>Prawo do milczenia w procesie karnym (w związku z pracą „Samooskarżenie w świetle prawa karnego”)</i>	149
Jacek Napierała (UAM Poznań)	
<i>Uwagi w sprawie odpowiedzialności przewoźnika w nowym, prawie przewozowym</i>	157
*	
Klemens Ratajczak (AE Poznań)	
<i>Ocena roli i skutków reformy rolnej w Polsce Ludowej</i>	175
Michał Trzęsowski (AE Poznań)	
<i>Niektóre uwarunkowania zmian strukturalnych w rolnictwie polskim</i>	195
Bogumiła Wojciechowska-Ratajczak (AR Poznań)	
<i>Ekonomiczne przesłanki racjonalnego gospodarowania zasobami siły roboczej w rolnictwie</i>	205

Kamila Wilczyńska (AR Poznań)	
<i>Przedsiębiorstwo rolne a wyposażenie infrastrukturalne.</i>	225
Ryszard Mikołajczak (AE Poznań)	
<i>Kredytowanie budownictwa indywidualnego na wsi.</i>	235
Bolesław Suchocki (UAM Poznań)	
Jerzy Walkowiak (UAM Poznań)	
<i>Stosunki przemysł — ośrodki władzy lokalnej w świadomości społecznej</i>	247
<i>Dyskusja nad stanem i potrzebami socjologii polskiej.</i>	263
<i>Wprowadzenie (Andrzej Kwilecki — UAM Poznań)</i>	263
Zygmunt Dulczewski (UAM Poznań), <i>Sprawy, do których należy powrócić</i>	
Janusz Goćkowski (Politechnika, Wrocław), <i>O strategii rozwoju socjologii w Polsce.</i>	269
Jan Jerschina (UJ Kraków), <i>Przyszłość socjologii: powrót do tradycji i funkcji reformatorskiej.</i>	275
Antonina Kłoskowska (UW Warszawa), <i>Socjologia polska pomiędzy dwoma kongresami nauki</i>	281
Władysław Kwaśniewicz (UJ Kraków), <i>Kilka uwag o aktualnym stanie i perspektywach rozwojowych socjologii polskiej</i>	284
Krzysztof Kwaśniewski (UAM Poznań), <i>Socjologia w Polsce i socjologia polska.</i>	295
Stefan Nowak (UW Warszawa), <i>Warunki wstępne wzrostu znaczenia socjologii polskiej w skali międzynarodowej.</i>	297
Stefan Nowakowski (UW Warszawa), <i>Potrzeba badań i monografii społeczności lokalnych.</i>	399
Andrzej Tymowski (UW Warszawa), <i>Przewyciężyć skostnienie programów badawczych i sposobów kształcenia</i>	300
Jerzy J. Wiatr (UW Warszawa), <i>Socjologia polska pod koniec XX wieku</i>	302
Jacek Wódz (USI. Katowice), <i>Potrzeba systematycznych badań zjawisk dezorganizacji społecznej.</i>	306

II. PRZEGLĄD PIŚMIENNICTWA

Aleksander Patrzałek, Henryk Rot, <i>Udział obywateli w sprawowaniu władzy za pośrednictwem Sejmu i rad narodowych</i> (rec. Feliks Siemieński)	309
Roman Wieruszewski, <i>Podstawowe obowiązki obywateli PRL</i> (rec. Wiesław Skrzydło)	312
Remigiusz Bierzanek, <i>Prawo spółdzielcze w zarysie</i> (rec. Jerzy Ignatowicz)	315
Helena Kołakowska-Przełomiec, <i>Zapobieganie przestępczości. Studia kryminologiczne</i> (rec. Andrzej Gaberle)	318
Tadeusz Kolarczyk, Jacek Roman Kubiak, Piotr Wierzbicki, <i>Przestępczość kobiet</i> (rec. Danuta Gajdus)	320
Marian Filar, Stanisław Frankowski, Krzysztof Poklewski-Koziełł, Andrzej Spotowski, Andrzej Wąsek, <i>Prawo karne niektórych państw Europy Zachodniej</i> (rec. Jan Grajewski)	324
Andrzej Wąsek, <i>Prawnokarna problematyka samobójstwa</i> (rec. Krzysztof Poklewski-Koziełł)	327
Jerzy Wesołowski, <i>Bilans płatniczy w gospodarce Polski</i> (rec. Zenobia Knakiewicz)	330
Jan Głuchowski, <i>Prawnomiędzynarodowe stosunki finansowe państw socjalistycznych</i> (rec. Zenobia Knakiewicz)	332

<i>Demokracja i gospodarka</i> . Praca zbiorowa pod red. Witolda Morawskiego (rec. Andrzej Tymowski).	335
Vittorio Villa, <i>Teorie della scienza giuridica e teorie delle scienze naturali. Modelli e analogie</i> (rec. Jerzy Wróblewski).	337
Herman Hill, <i>Einführung in die Gesetzgebungslehre</i> , Hans Schneider, <i>Gesetzgebung</i> (rec. Sławomira Wrótkowska)	340
<i>L'obligation alimentaire. Etude de droit interne comparé</i> (rec. Tadeusz Smyczyński)	342
<i>Agrarrecht für Staats — und Wirtschaftsfunktionäre</i> , praca zbiorowa pod red. R. Arlta (rec. Józef Paliwoda).	345
Peter, Meyer, <i>Evolution und Gewalt. Ansätze zu einer bio-soziologischen Synthese</i> (rec. Eugeniusz Kośmicki).	347
Ilja Rosić, <i>Aktuelni problemi privrednog razvoja Jugoslavie</i> (rec. Zbigniew Paszek).	350

III. SPRAWOZDANIA I INFORMACJE

<i>Konferencja naukowa „Socjalizacja-wychowanie-osobowość”</i> (Stanisław Wawryniuk)	353
<i>Badania funkcjonowania ustaw o przedsiębiorstwach państwowych i samorządzie załogi przedsiębiorstwa państwowego</i> (Roman Sowiński)	358
<i>Metody badania efektywności handlu wewnętrznego. II polsko-niemieckie kolokwium</i> (Marek Witkowski).	360
<i>Kolokwium habilitacyjne doktora Jerzego Łańcuckiego</i> (Tadeusz Sangoński).	363

IV. NEKROLOGI

<i>Prof. dr Jan Haber (1900-1985)</i>	365
<i>Prof. dr Kazimierz Wandelt (1906-1984)</i>	370

CONTENTS

I. ARTICLES

Aodrzej Stelmachowski (Warsaw Uniivenstiy) <i>Agricultural Ownership.</i>	1
Walerian Pańko (University of Silesia, Katowice) <i>The Protection of Farm-land or on Contradictory Interests and Their Reconciliation.</i>	17
Aleksander Lichorowicz (Jagiellonian University, Cracow) <i>The Principle of the Permanent Transfer of a Farm de lege lata and de lege ferenda.</i>	33
Andrzej Zieliński (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>The Protection of the Family Interest and the Generation. Change in Farming.</i>	49
Roman Budzinowski (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>The Family Character of the Individual Farm. Legal Issues</i>	63
Jerzy Geisler (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>On the Issue of Succession to Land Contributions in Co-operative Farms</i>	75
*	
Feliks Siemieński (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>The Form and Competence of the Constitutional Tribunal</i>	87
Andrzej Gaberle (Jagiellonian University, Cracow)	
Mariola Ostrowska (Jagiellonian University, Cracow) <i>Penal Law on Drug Addiction. Remarks on the Prevention of the Drug Habit Act of 31 Jan. 1985.</i>	111
Bożena Gronowska (Nicholaus Copernicus University, Toruń) <i>The Injured Person and His or Her Role in Preparatory Proceedings</i>	1(29)
Maria Jeż-Ludwichowska (Nicholaus Copernicus Univearsity, Toruń) <i>The Right to Refuse to Give Evidence in Criminal Proceedings in Connection with the Work: „Self-Accusation in the Light of Penal Law”</i>	149
Jacek Napierala (Adam Mickiewicz University, Poznań) <i>Remarks on the Liability of the Carrier under the New Carriage Law</i>	1(57)
*	
Klemens Ratajczak (Academy of Economy, Poznań) <i>An Estimate of the Role and Effects of the Land Reform in People's Poland.</i>	175
Michał Trzęsowski (Academy of Economy, Poznań) <i>Some of the Conditions of Structural Changes in Polish Agriculture</i>	105
Bogumiła Wojciechowska-Ratajczak (Academy of Agriculture, Poznań)	

<i>The Economic Prerequisites of a Rational Management of Labour Resources in Agriculture.</i>	205
Kamila Wilczyńska (Academy of Agriculture, Poznań)	
<i>The Farming Undertaking and Infrastructural Equipment</i>	225
Ryszard Mikołajczak (Academy of Economy, Poznań)	
<i>Credits for Individual Housing Enterprises in the Country</i>	235
Bolesław Suchocki (Adam Mickiewicz University, Poznań)	
Jerzy Walkowiak (Adam Mickiewicz University, Poznań)	
<i>The Relations Industry-Centers of Local Administration in the Social Consciousness</i>	247
<i>A Discussion of the State and Requirements of Polish Sociology</i>	263
Introduction (Andrzej Kwilecki — Adam Mickiewicz University, Poznań)	263»
Zygmunt Dulczewski (Adam Mickiewicz University, Poznań), <i>Problems, to Which One Has to Return.</i>	266
Janusz Goćkowski (Wrocław Politechnic), <i>On the Strategy of Developing Sociology in Poland</i>	269
Jan Jerschina (Jagiellonian University, Cracow), <i>The Future of Sociology, a Return to Reformation and Functions.</i>	275
Antonina Kłoskowska (Warsaw University), <i>Polish Sociology Between Two Congresses of Science.</i>	281
Władysław Kwaśniewicz (Jagiellonian University, Cracow), <i>Some Remarks on the Present State and the Perspectives of Growth of Polish Sociology</i>	284
Krzysztof Kwaśniewski: (Adam Mickiewicz University, Poznań), <i>Sociology in Poland and Polish Sociology</i>	295
Stefan Nowak (Warsaw University), <i>The Preconditions of a Growth in the Standing of Polish Sociology on the International Scale</i>	297
Stefan Nowakowski (Warsaw University), <i>The Need of Research and Monographies on Local Communities.</i>	299
Andrzej Tymowski (Warsaw University), <i>To Overcome the Rigidity of research programmes and Education Methods.</i>	300
Jerzy J. Wiatr (Warsaw University), <i>Polish Sociology at the end of the 20th century.</i>	302
Jacek Wódz (University of Silesia, Katowice), <i>The Necessity of Systematic Study of the phenomena of social disorganisation.</i>	306
II. A BIBLIOGRAPHICAL SURVEY.	309
III. REPORTS AND INFORMATION.	353
IV. OBITUARIES	365

СОДЕРЖАНИЕ

I. СТАТЬИ

Анджэй С т е л ь м а х о в с к и (Варшавский Университет, Варшава) <i>Сельскохозяйственная собственность</i>	1
Валерьян П а н ь к о (Силезский Университет, Катовице) <i>Защита сельскохозяйственных угодий, т.е. о противоречивости интересов и их сочетании</i>	17
Александр Л и х о р о в и ч (Ягеллонский Университет, Краков) <i>Принципы устойчивости передачи сельского хозяйства наследнику de Iede Iata и de Iede ferenda</i>	33
Анджэй З е л и н ь с к и (Университет им. А. Мицкевича, Познань) <i>Защита интересов семьи и изменение поколений в сельском хозяйстве</i>	49
Роман Б у д з и н о в с к и (Университет им. А. Мицкевича, Познань) <i>Семейный характер единоличного сельского хозяйства. Юридические проблемы</i>	63
Ежи Г е й с л е р (Университет им. А. Мицкевича, Познань) <i>По вопросу преемственности поземельного вклада в селекскохозяйственном производственном кооперативе</i>	75
*	
'Феликс С е м е н ь с к и (Университет им. А. Мицкевича, Познань) <i>Позиция строя и компетенция Конституционного трибунала</i>	87
Анджэй Г а б э р л е (Ягеллонский Университет, Краков) Марьяля О с т р о в с к а (Ягеллонский Университет, Краков) <i>Уголовное право по отношению к наркомании (замечания на фоне закона от 31 декабря 1985 г.)</i>	111
Вожена Г р о н о в с к а (Университет им. М. Коперника, Торунь) <i>Потрпевший от преступления и его роль в подготовительном уголовном процессе</i>	129
Мария Е ж - Л ю д в и х о в с к а (Университет им. М. Коперника, Торунь) <i>Право на молчание в уголовном процессе (в связи с работой „Самооговор в свете уголовного права“)</i>	149
Яцэк Н а п е р а л а (Университет им. А. Мицкевича, Познань) <i>Замечания по делу ответственности перевозчика в новом транспортном праве</i>	157
*	
Клемэнс Р а т а й ч а к (Экономическая академия, Познань) <i>Оценка роли и последствий аграрной реформы в Народной Польше</i>	175
Михал Т ш е н с о в с к и (Экономическая академия, Познань) <i>Некоторые предпосылки структурных изменений в польском сельском хозяйстве</i>	195

Богумила Войцеховска - Ратайчак (Сельскохозяйственная академия, Познань) <i>Экономические предпосылки рационального хозяйствования ресурсами рабочей силы в сельском хозяйстве</i>	205
Камила Вильчыньска (Сельскохозяйственная академия, Познань) <i>Сельскохозяйственное предприятие и инфраструктурное оснащение</i>	225
Рышард Миколайчак (Экономическая академия, Познань) <i>Кредитование индивидуального строительства в деревне</i>	235

*

Болеслав Сухоцки (Университет им. А. Мицкевича, Познань)	
Ежи Вальковяк (Университет им. А. Мицкевича, Познань) <i>Отношения промышленность — центры местной власти в общественном сознании</i>	247
<i>Дискуссия о состоянии и потребностях польской социологии</i>	263
<i>Введение</i> , Анджей Кеилецки (Университет им. А. Мицкевича, Познань)	263
Зыгмунт Дульчевски (Университет им. А. Мицкевича, Познань), <i>Дела, к которым нужно вернуться</i>	266
Януш Гоцьковски (Политехнический институт, Вроцлав), <i>О стратегии развития социологии в Польше</i>	269
Ян Ершина (Ягеллонский Университет, Краков), <i>Будущее социологии: возвращение к традиции и реформаторской функции</i>	275
Антонина Клосковска (Варшавский Университет, Варшава), <i>Польская социология между двумя Конгрессами науки</i>	281
Владыслав Квасьневич (Ягеллонский Университет, Краков), <i>Несколько замечаний о актуальном, состоянии и перспективах развития польской социологии</i>	284
Кшиштоф Квасьневски (Университет им. А. Мицкевича, Познань), <i>Социология в Польше и польская социология</i>	295
Стефан Новак (Варшавский Университет, Варшава), <i>Предварительные условия роста значения польской социологии в международном магистрате</i>	297
Стефан Новаковски (Варшавский Университет, Варшава), <i>Необходимость исследований и монографий локальной среды</i>	299
Анджей Тымовски (Варшавский Университет, Варшава), <i>Преодолеть окостенелость исследовательских программ и способов обучения</i>	300
Ежи Ю. Вятр (Варшавский Университет, Варшава), <i>Польская социология к концу XX века</i>	302
Яцэк Вудз (Силезский Университет, Катовице), <i>Необходимость систематических исследований явлений общественной дезорганизации</i>	306
II. ОБЗОР ЛИТЕРАТУРЫ	309
III. ОТЧЁТЫ И СООБЩЕНИЯ	353
IV. НЕКРОЛОГИ	365